آینه

اعتماد

آزادی مطبوعات و مطبوعات آزاد تنها یک آرمان است

● **نسرین تخیری:** برای روزنامه‌نگار شرقی خاورمیانه‌ای که نافش را با زدن و بستن و توقیف مطبوعات یا حبس و اعدام و ترور مطبوعاتی‌هایش از همان نخستین نهضت آزادی‌خواهانه آن که مشروطه ایران باشد، بریده‌اند، غرب و مطبوعاتش همیشه تجسم آزادی‌ای است که در دورنمای خود تصور کرده است. آزادی‌ای که به او اجازه می‌دهد با بیان کژی‌ها و کاستی‌هایی که دردش می‌آورد به اصلاح آنها اقدام کند. با بیان رنج‌هایش خود را بپالاید و هم‌زمان با پالایش خود، جامعه را نیز تمیزتر و انسانی‌تر کند؛ اما همین روزنامه‌نگار شرقی خاورمیانه‌ای در نخستین تجربه‌های مستقیم خود با زندگی غرب و مواجهه بی‌واسطه با رسانه‌های آن متوجه نوعی کنترل زیرپوستی بر رسانه‌ها و محدودیت آنها می‌شود که آن دورنما را برایش تغییر می‌دهد و متوجه می‌شود که آنها هم برای کسب آزادی مطبوعات حالاحالاها کار پیش‌روی خود دارند، گرچه از جنسی دیگر و متفاوت با نوع خاورمیانه‌ای آن... اینجاست که درمی‌یابد آن تک‌گزارش‌های افشاگرانه، از قبیل گزارش زندان ابوغریب در مجله نیویورکر، که گاه تاریخ عوض کرده و برای روزنامه‌نگار شرقی دورنمای آزادی مطبوعات ساخته است، نه جریان غالب که تک‌ستاره‌هایی است در آسمان رسانه‌های غربی و با این فهم، آن روزنامه‌نگار درمی‌یابد که آزادی مطبوعات نه یک واقعیت در جهان کنونی که آرمانی برای آینده است و قطب‌نمایی که مسیر حرکت را برای همه روزنامه‌نگاران جهان می‌نمایاند، گیریم برای یک روزنامه‌نگار خاورمیانه‌ای با دغدغه‌ها و مخاطرات متفاوت از یک روزنامه‌نگار غربی.

رسالت

فقط اندیشه است که می‌ماند

● **محمدکاظم انبارلویی:** دوگین معتقد است روسیه به غرب تعلق ندارد، علامت آن هم نپذیرفتن مارکسیسم و استفراغ افکار آن در آستانه هزاره سوم است. او معتقد است؛ دموکراسی با هژمونی آمریکا شکل نمی‌گیرد، آمریکایی‌ها عامل اصلی خونریزی‌ها در سراسر جهان هستند. (۲) برگردیم به کار عظیم علامه طباطبایی و شهید مطهری؛ کار عظیم آنها مصداق بارز حدیث «مداد العلما افضل من دماء شهدا» است؛ مدادی که نقد مارکسیسم را در دهه ۳۰ بر روی کاغذ برد و از آن اندیشه‌های نورانی بیرون آورد، چیزی نیست که با «پاک‌کن» دروغ، تزویر، فریب و تحریف که عمدتا در اردوگاه فکری شرق و غرب بر آن می‌رود، پاک شود. اندیشه‌های الهی مثل آب زلال می‌ماند، بستر خود را در جوامع پیدا می‌کند و جان‌های تشنه را سیراب می‌سازد. امام (ره) در سوگ هیچ شهیدی نگریست، اما در شهادت شهید مطهری اشک فراق ریخت. او می‌دانست بشریت از چه متفکری محروم شده است. متفکری که تازه داشت اوج بلوغ اندیشه‌های ناب خود را نشان می‌داد و حاضر بود در هر محفل فکری پاسخ‌گوی نیازهای فکری و فلسفی و حکمی باشد. جهان با شهادت شهید مطهری، مرد بزرگی را از دست داد؛ اما بذر اندیشه‌های پاک او در سراسر جهان به ثمر نشسته و میوه‌های شیرین خود را در مسیر تاریخ فلسفه نظری و عملی، یکی پس از دیگری عرضه می‌کند. تردید نکنیم فقط اندیشه است که می‌ماند. در معجزه انقلاب اسلامی همین بس؛ همان‌ها که در مسکو و واشنگتن برای ما ۵۰ سال پیش نسخه‌های فکری و فلسفی می‌پیچیدند، اکنون در مسکو نوعی همراهی فلسفی و نظری و راهبردی با ما نشان می‌دهند و در واشنگتن هم نمی‌دانند در برابر سیل عظیم استقبال ملل جهان از اسلام و الهیات رهایی‌بخش چه کنند!

وقایع اتفاقیه

اصولگرایان جنبه داشته باشند

● **غلامعلی رجایی:** برخی افرادی که با پیروزی دولت تدبیر و امید منافعشان به خطر افتاده است، سعی می‌کنند که برنامه‌های دولت امید را ناکارآمد نشان دهند و برجام را که یکی از اقدامات مثبت و بزرگ دولت یازدهم است، زیر سؤال ببرند. بنابراین شاهدیم برخی بزرگان این طیف حتی دولت یازدهم را به دخالت در انتخابات دور دهم مجلس شورای اسلامی متهم می‌کنند. معتقدم وقتی کسی ادعایی می‌کند، باید ادله‌ای داشته باشد و سندی برای آن بیاورد. البته درست است که هیچ انتخاباتی صددرصد بی‌اشکال نیست و دولت هم این را قبول دارد، ولی اگر این افراد بخواهند نتیجه انتخاباتی را که به نفعشان نبوده زیر سؤال ببرند، کسی آن را نمی‌پذیرد. شکست‌خوردگان دو انتخابات اخیر، سندی برای ادعایشان ندارند و فقط به دنبال شبهه‌افکنی هستند؛ ضمن اینکه مردم خودشان به‌وضوح شاهد بودند که رأی افراد از صندوق‌های رأی بیرون آمد. به نظرم دلیلی بهتر از این نمی‌توان آورد؛ پس تصور می‌کنم چون این افراد نمی‌توانند نتیجه انتخابات مجلس دهم را تحمل کنند، سعی می‌کنند مقدمات انتخابات را زیر سؤال ببرند که همان جمع‌آوری آراست. به آنها توصیه می‌کنم جنبه شکست را داشته باشند، چراکه هر انتخاباتی پیروزی و شکست دارد و تا این‌حد بی‌طاقتی و باطل‌گویی کار درستی نیست. مردم که مخاطبان آنها هستند، به خوبی می‌دانند به چه کسانی رأی داده‌اند و انتخابات سالم برگزار شده است، ولی اصولگرایان و دلواپسان سعی می‌کنند رأی و نظر مردم را تحت‌تاثیر این تهمت‌ها قرار دهند؛ درحالی‌که نمی‌توانند خواست و نظر مردم را عوض کنند.

روایت سخنگوی دولت از شرایط کشور بدون برجام

می‌خواستند نفت در برابر غذا اجرا کنند

شرق: روز گذشته نشست خبری «محمدباقر نوبخت» سخنگوی دولت برگزار شد که در این نشست، سؤالات مختلفی از او پرسیده شد. برخی سؤال‌ها درباره وضعیت «مینو خالقی» منتخب سوم اصفهان، پیگیری بلوکه‌شدن دو میلیارد دلار ایران و همین‌طور تاثیرات برجام بود.

در کنار این محورها، سؤال «شرق» درباره لایحه برنامه ششم توسعه و چگونگی تصویب آن در روزهای آخر مجلس نهم بود که این‌گونه مطرح شد: «لایحه احکام دائمی برنامه که با ۵۰ ماده به مجلس رفته، درحال‌حاضر ۷۴ ماده دیگر در حال اضافه‌شدن به آن است. از آنجایی که روزهای پایانی مجلس فعلی را پیش‌رو داریم، نگرانی وجود دارد که شاید این برنامه باعجله و شتاب‌زده به تصویب برسد. آیا دولت می‌تواند برنامه ششم توسعه را از مجلس مسترد کند یا اینکه راهی وجود دارد تا جلوی تصویب آن به صورت شتاب‌زده گرفته شود؟». نوبخت در ابتدای پاسخ خود بر این مسئله تاکید کرد که این سخنان از جایگاه سخنگویی دولت است و نه رئیس سازمان برنامه و بودجه. او ادامه داد: «اخباری هم به ما رسیده که به‌ویژه برنامه ششم توسعه در مدت زمان کوتاهی در کارگروه‌هایی مطرح شده و مواردی به آن اضافه شده که شاکله و جهت‌گیری آن را با اهدافی که دولت دارد، تردیدپذیر کرده است. البته ما هنوز آن را ندیده‌ایم؛ ولی قطعا دولت خواهد دید و اظهارنظر خواهد کرد».

او درباره امکان استرداد برنامه ششم نیز گفت: «درباره اینکه دولت امکان استرداد آن را دارد یا خیر، طبق ماده ۱۳۸ آیین‌نامه داخلی مجلس دولت می‌تواند اگر کلیات برنامه تصویب نشده باشد، در یک نامه تقاضای استرداد آن را داشته باشد؛ ولی اگر کلیات آن تصویب شده باشد، باید استرداد آن از طریق رأی‌گیری در مجلس انجام شود».

بهره‌گیری از ثمرات برجام

سخنگوی دولت در ابتدای سخنان خود با تشریح دستاوردهای برجام، گفت: «درست است که تا زمانی که بتوانیم از ثمرات برجام به‌خوبی استفاده کنیم، فاصله داریم؛ اما گام به گام از ثمرات آن بهره برده‌ایم». به گزارش «ایسنا» او به انتقادات درباره دستاوردهای برجام نیز پاسخ داد و گفت: «باید از برجام به اندازه برجام انتظار داشته باشیم». نوبخت در ادامه گفت: «دولت یازدهم زمانی کار خود را آغاز کرد که کشور به دلیل ورود تحریم‌ها به مرحله جدید، شرایط بسیار حساس و پرمخاطره‌ای داشت. صادرات نفت ایران به یک میلیون بشکه محدود شده بود و قرار هم بود که صادرات نفت ایران به صورت کامل تحریم شده و برنامه نفت در برابر غذا اجرا شود. آثار این تحریم‌ها در شاخص‌های کلان اقتصادی مثل رشد منفی نزدیک به هفت درصد و تورم بالای ۴۰ درصد خود را نشان داد».

او در ادامه با طرح این پرسش از طرف منتقدان برجام که محصول برجام چه بوده است، افزود: «عده‌ای از ابتدا با مذاکرات مخالف بودند و بیان می‌کردند امکان دستیابی به توافق وجود ندارد؛ اما بعد از اجرائی‌شدن برجام درباره نتایج آن هم تشکیک کردند».

نوبخت با مطرح‌کردن این پرسش که دستاوردهای برجام تاکنون چه بوده است، ادامه داد: «رفع تحریم‌ها اولین نتیجه برجام بود. ما موفق شدیم پس از اجرای برجام بیش از یک میلیون بشکه نفت بیشتر از گذشته صادر کنیم؛ آیا کسی هست که بگوید تحریم نفتی لغو نشده است؟ برجام یک دستاورد حقوقی بزرگ برای ملت ما بوده و همچنین فرصت سرمایه‌گذاری را برای رشد اقتصاد کشور فراهم کرد. اکنون هیأت‌های مختلف به کشور ما می‌آیند و درباره مصادیق سرمایه‌گذاری با ما مذاکره می‌کنند. هم‌اکنون رئیس‌جمهور کره‌جنوبی با هیأتی بیش از ۲۰۰ نفر در حال عقد قراردادهای مختلف با ماست».

> **اخباری هم به ما رسیده که به‌ویژه برنامه ششم توسعه در مدت زمان کوتاهی در کارگروه‌هایی مطرح شده و مواردی به آن اضافه شده که شاکله و جهت‌گیری آن را با اهدافی که دولت دارد، تردیدپذیر کرده است. البته ما هنوز آن را ندیده‌ایم؛ ولی قطعا دولت خواهد دید و اظهارنظر خواهد کرد**

تأیید اعتبارنامه باید به مجلس واسپاری شود

در ادامه این نشست «نوبخت» درباره آخرین وضعیت پرونده منتخب سوم مردم اصفهان، گفت: «دولت معتقد است و مستندات قانونی دارد که بررسی اعتبارنامه منتخبان مجلس باید توسط منتخبان مجلس دهم اظهارنظر شود». او افزود: «بنده در سال ۱۳۶۷ که نماینده مجلس بودم چنین موردی نسبت به یکی از منتخبان وجود داشت و رأی مجلس نیز رأی بر تأیید اعتبارنامه فرد بود؛ بنابراین در این‌گونه موارد وقتی منتخبی رأی آورد، تأیید اعتبارنامه آن به مجلس واسپاری می‌شود و رئیس‌جمهوری نیز بر این موضوع تاکید داشتند».

او گفت: «دراین‌باره بین دولت و شورای نگهبان اختلافات حقوقی وجود دارد و دولت معتقد است اعتبارنامه این فرد باید صادر و در مجلس دهم بررسی شود. زمانی که من در سال ۶۷ نماینده مجلس بودم اتفاق مشابهی افتاد که اعتبارنامه در مجلس بررسی شد. در این راستا وزارت کشور باید از همه ظرفیت‌های قانونی خود استفاده کند». او در پاسخ به احتمال دیدار رئیس‌جمهوری با مقام معظم درباره وضعیت یکی از منتخبان، گفت: «رئیس‌جمهوری همواره دیدارهایی را با رهبری دارند؛ ولی اینکه برای این موضوع باشد، اطلاعی ندارم؛ ضمن اینکه برای آنچه دولت بخواهد فراتر از موضع‌گیری انجام دهد، از همه ظرفیت‌های قانونی استفاده می‌کند».

یک دقیقه به ما امان ندهد

به گزارش «ایلنا» نوبخت در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه چندی‌پیش «حدادعادل» و برخی از مخالفان دولت مدعی شدند که دولت در امر انتخابات دخالت کرده است، آیا معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری نسبت به این مسئله واکنش نشان خواهد داد و اقدامی انجام می‌دهد، گفت: «متأسفانه دراین‌باره ادعاهایی مطرح می‌شود؛ اما ما به کسانی که مدعی این مسائل هستند، توصیه داریم تا مستندات خود را به قوه قضائیه بدهند تا دستگاه قضا این مسئله را پیگیری کند».

او با بیان اینکه اگر کسی فکر می‌کند کار خلافی در این دولت صورت گرفته، یک دقیقه به ما امان ندهد، افزود: «اگر کسی مستندات خود را به قوه قضائیه ندهد و فقط بخواهد این ادعاها را در رسانه‌ها مطرح کند و دست به افشاگری بزند، باید در صداقتش تردید داشت». سخنگوی دولت درباره اینکه آیا معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری اقدامی دراین‌باره انجام می‌دهد، تصریح کرد: «این موارد از اموری نیستند که دولت بخواهد اقدامی انجام دهد و کسانی که مدعی هستند، باید مستندات خود را به قوه قضائیه بدهند؛ اما هرجا لازم باشد، اقدام خواهیم کرد».

عکس: مهر

کمیسیون امنیت ملی باید چگونه باشد

نگاهی به الزامات پرطرفدارترین کمیسیون

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، یکی از کمیسیون‌هایی بود که در ۱۲ سال گذشته؛ یعنی مجالس هفتم تا نهم - به‌جز مقطع انتقال پرونده هسته‌ای از شورای‌عالی امنیت ملی به وزارت خارجه در دولت حسن روحانی- کمتر درگیر موضوعات کلان و اصلی سیاست خارجی بود. از زمان روی‌کارآمدن دولت محمود احمدی‌نژاد و اتخاذ شیوه‌ای خاص درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران که با تبلیغات زیادی هم همراه بود، مجالسی همسو شکل گرفته بودند که نه‌تنها به این موضوع نقد نداشتند، بلکه تحرکات دولت را تأیید می‌کردند؛ اما این روند در مجلس نهم با تغییراتی عمده همراه شد. با روی‌کارآمدن دولت روحانی و انتقال پرونده هسته‌ای از شورای امنیت به وزارت خارجه، صحن علنی مجلس و نیز کمیسیون امنیت به مراتب درگیری بیشتری با موضوع هسته‌ای پیدا کرد؛ این‌بار اما در نقش منتقد و نه همراه... .

مروری بر عملکرد کمیسیون‌های امنیت در مجالس گذشته

اما وظیفه ذاتی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی چیست و در مجلس دهم بهتر است کمیسیون چه نوع خط مشی‌ای را ادامه دهد؟ برای پاسخ به این سؤال بد نیست مروری اجمالی بر عملکردهای کمیسیون‌های امنیت در مجالس گذشته داشته باشیم. کمیسیون امنیت برای انجام وظایف محوله در محدوده سیاست و روابط خارجی، سیاست داخلی، شوراها، شهرداری‌ها، اطلاعات و امنیت داخلی، دفاع و امنیت خارجی و ثبت احوال تشکیل می‌شود. کمیسیون امنیت چهار کمیته تخصصی دارد: کمیته حقوق بشر، کمیته سیاست خارجی، کمیته امنیت داخلی و کمیته دفاع، چهار کمیته‌ای هستند که در زیر مجموعه این کمیسیون به‌صورت تخصصی به بررسی مسائل مربوط به حوزه اختیارات کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی می‌پردازند. ازهمین‌رو معمولا این کمیسیون به‌لحاظ فعالیت‌ها و نیز مأموریت‌های خارجی معمولا طرفداران زیادی برای پیوستن و عضوگیری دارد. براساس آیین‌نامه داخلی مجلس، کمیسیون امنیت ملی نیز همچون سایر کمیسیون‌ها باید با حضور حداقل ۱۹ و حداکثر ۲۳ نماینده تشکیل شود؛ اما در برخی دوره‌های مجلس، این کمیسیون با حضور بیش از ۲۳ نماینده به فعالیت پرداخته است. برای نمونه در مجلس هفتم به‌دلیل کثرت نمایندگان داوطلب عضویت در این کمیسیون، هیأت‌رئیسه ناچار به دخالت شد و از بسیاری از نمایندگان داوطلب برای حضور در کمیسیون امنیت ملی خواست در سایر کمیسیون‌ها حضور یابند.

کمیسیون امنیت مجلس ششم و موضوعات داخلی

اگر از ۱۲ سال گذشته فاصله بگیریم؛ مواقعی هم بوده که کمیسیون امنیت ملی در بُعد سیاست داخلی هم تحرکات درخور توجهی داشته است؛ برای مثال کمیسیون امنیت ملی در مجلس ششم که محسن میردامادی ریاست آن را برعهده داشت، به مواردی در موضوع سیاست داخلی پرداخته بود که شاید تا آن مقطع زمانی سابقه نداشته است.

طرح جرم سیاسی، ممنوعیت شنود و استراق‌سمع، حمایت از حقوق متهمان و محکومان، الزام حراست‌ها به اجرای قوانین موضوعه کشور، طرح تشکیل هیأت منصفه، ممنوعیت ورود نیروهای مسلح به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش‌عالی و حوزه علمیه و بیوت مراجع از جمله فعالیت‌های کمیسیون امنیت ملی مجلس برای ورود به سیاست داخلی بود. اینکه طرح‌های یادشده تا چه میزان به سرانجام رسید، موضوعی است که باید در جای دیگری نقد و بررسی شود؛ اما همین اندازه توجه کمیسیون امنیت ملی به حقوق شهروندی و مفهوم امنیت داخلی در نوع خود درخور توجه است.

کمیسیون امنیت مجلس هفتم و موضوع هسته‌ای

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هفتم که ریاست آن برعهده علاءالدین بروجردی بود، بعد از روی‌کارآمدن دولت احمدی‌نژاد و داغ‌شدن موضوع هسته‌ای، طرح‌هایی را تصویب کرد که از جمله آنها می‌توان به قانون الزام دولت به تکمیل چرخه سوخت هسته‌ای و پایان‌دادن به اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی در صورت ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل اشاره کرد. حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، از اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در مجالس هفتم و هشتم که جزء منتخبان مجلس دهم است اما در گفت‌وگو با «شرق» ابراز عقیده می‌کند کمیسیون امنیت در مجالس هفتم و هشتم در ورود به مسائل اساسی کشور خوب ظاهر شده و این نقش در مجلس نهم کاهش یافته است.

کمیسیون امنیت مجلس هشتم و انتخابات ۸۸

کمیسیون امنیت در مجلس هشتم نیز همچنان با ریاست بروجردی کار خود را ادامه داد. در بحث هسته‌ای کمیسیون بیشتر به اظهار نظر درباره اتفاقاتی که در این باره در حال وقوع بود، می‌پرداخت، چراکه پرونده در دست شورای‌عالی امنیت ملی کشور بود. اما موضوع دیگری که تعدادی از اعضای کمیسیون امنیت ملی با آن درگیر شدند، پرداختن به انتخابات پرسروصدای ۸۸ بود. کمیسیون اگرچه موضع متفاوتی دراین‌باره نگرفت، اما با طرح اتفاقات کهریزک و تشکیل کمیته حقیقت‌یاب و عضویت برخی از اعضای کمیسیون در آن کمیته، گزارش کم‌نظیری ارائه کرد که برای اولین‌بار از قاضی سعید مرتضوی به‌عنوان آمر انتقال بازداشتی‌های ۸۸ به بازداشتگاه کهریزک نام برده شد. غیر از آن هم برخی از اعضای کمیسیون از جمله رئیس آن یعنی علاءالدین بروجردی در جریان اتفاقات سال ۸۸ بازدیدهایی را از زندان اوین داشتند.

به گفته فلاحت‌پیشه در حوزه داخلی هم کمیسیون اسناد بالادستی را در قانون برنامه پنجم توسعه به تصویب رسانده بود که باید از سوی دولت ارائه می‌شد. فلاحت‌پیشه می‌افزاید این اسناد نه در دولت احمدی‌نژاد ارائه شد و نه در دولت روحانی. این اسناد عبارت‌اند از سند حقوق شهروندی، سند امنیت قضائی و سند کار شایسته. فلاحت‌پیشه از جمله دیگر اقدامات این کمیسیون را تصویب قوانین سه‌گانه دانست و آنها را چنین برشمرد: قانون الزام دولت به پیگیری حقوق جانبازان شیمیایی جنگ، قانون الزام دولت به پیگیری حقوق تضییع‌شده اتباع ایرانی توسط خارجی‌ها و الزام دولت به پیگیری پرداخت غرامت به قربانیان تروریسم.

کمیسیون امنیت مجلس نهم و چالشی به نام کمیسیون برجام

مجلس نهم در شرایطی به نیمه عمر خود رسیده بود، که دولت تغییر کرد و نتیجه این تغییر انتقال پرونده هسته‌ای از شورای‌عالی امنیت ملی کشور به وزارت خارجه بود. از زمانی که مذاکرات با تغییر تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای جریان گرفت، اقلیت وابسته به «جبهه پایداری» اعتراض‌های خود را به مذاکرات بارها و بارها اعلام کردند. این در حالی بود که اغلب اعضای فراکسیون رهروان که در طیف حامیان علی لاریجانی بودند، موافق روند مذاکرات بودند. این دودستگی حتی در میان اعضای کمیسیون امنیت ملی این مجلس که باز هم ریاست آن را علاءالدین بروجردی برعهده داشت، دیده می‌شد. بعد از پذیرش برجام با پیشنهاد یکی از نمایندگان و تصویب صحن، عملا کمیسیون امنیت ملی به‌عنوان کمیسیون اصلی دخیل در بررسی موضوعات مربوط به سیاست خارجی، از پرونده کنار رفت و کمیسیون ویژه برجام جای آن را گرفت، موضوعی که فلاحت‌پیشه به آن نقد داشت. او از واژه «کما» برای عملکرد کمیسیون امنیت مجلس نهم استفاده کرد و تشکیل کمیسیون ویژه برجام و آن سروصداهایی که در کمیسیون علیه مردان تیم مذاکره‌کننده به پا شد را دلیل کمای کمیسیون اعلام کرد. این در حالی است که منصور حقیقت‌پور درهمین‌باره به «شرق» می‌گوید: «کمیسیون امنیت به دلیل سؤالات زیادی که از وزارت خارجه درباره روند مذاکرات مطرح می‌شد، جلسات زیادی را به این موضوع اختصاص داد و در ۳۰ ماه گذشته به صورت مداوم در جریان کارهای وزارت خارجه و سازمان انرژی اتمی بود». او می‌افزاید: «بنا بر درخواست نمایندگان و رأی صحن علنی، کمیسیون ویژه شکل گرفت و اعضای آن هم با رأی صحن انتخاب شدند. اما تشکیل کمیسیون تقصیر کم‌کاری کمیسیون امنیت ملی نبود. بلکه غفلت هیأت‌رئیسه موجب شد این اتفاق رخ دهد. همه این موضوع در کمتر از یک ساعت اتفاق افتاد». کمیسیون ویژه البته محبوب صداوسیما هم بود. به‌طوری‌که جلسات آن از شبکه‌های تلویزیونی پخش می‌شد. این کمیسیون خالی از حاشیه نبود. به‌طوری‌که درگیری لفظی چهره‌هایی مانند مهدی کوچک‌زاده و جواد کریمی‌قدوسی با ظریف و خائن‌خوانده‌شدن وزیر امور خارجه بارها در شبکه‌های مجازی دست‌به‌دست شد. بااین‌حال به گفته عباسعلی منصوری‌آرانی «هیأت‌رئیسه و مجلس با تصحیح اشتباه خود، برجام را در مجرای صحیح خود قرار داد». اشاره منصوری به تصویب برجام در کمیسیون امنیت ملی و تصویب نهایی آن در صحن علنی مجلس در ۲۰ دقیقه است. به‌هرحال پایداری‌ها با آنکه در اقلیت بودند، با ورود گاه و بیگاه خود به موضوع سیاست خارجی به‌نوعی سعی در کم‌رنگ‌کردن نقش کمیسیون امنیت داشتند. با این حال، کمیسیون امنیت مجلس نهم اگر تنها یک کار مفیده فایده در کارنامه خود ثبت کرده باشد، تصویب برجام بوده است.

چشم‌انداز آینده

مجلس دهم در شرایطی آغاز به کار خواهد کرد که ۱۲۶ کرسی آن در اختیار اصلاح‌طلبان و حامیان دولت قرار دارد. از آنجا که دولت همچنان با موضوع برجام درگیر است و از طرفی برخی از شعارهای رئیس‌جمهوری در زمینه سیاست داخلی فرصتی برای ارائه و بررسی نیافته است، برخی از نمایندگان فعلی و ادوار مجلس بر این باور هستند که کمیسیون امنیت در دوره جدید می‌تواند توجه بیشتری به موضوعات سیاست داخلی از جمله آزادی مطبوعات، احزاب و تشکل‌ها داشته باشد. اگرچه وظیفه‌اش مبنی بر نظارت بر چگونگی اجرای برجام بیشتر خواهد شد. چراکه به گفته عباسعلی منصوری‌آرانی «کمیسیون وظیفه دارد از این پس با تک‌تک وزرا و سازمان‌هایی که با موضوع برجام در ارتباط هستند، جلسه گذاشته و گزارش‌هایی را مبنی بر میزان تطبیق و انحراف آنها از عملکرد برجام داشته باشد». او معتقد است: «نمی‌شود موضوع برجام را نادیده انگاشت. موضوع برجام حتی برای برخی از مسئولان کشور باز نشده و بر دستاوردهای آن دقت نظر ندارند و از این رو نمایندگان مجلس دهم باید دقیقا برجام را بشناسند و بدانند در صورت تصویب‌نشدن آن چه اتفاقاتی قرار بوده رخ دهد که جلوی آن گرفته شده است».

نکته

> **در مجلس نهم موضوع امنیت ملی به‌راحتی به یک مسئله جناحی تبدیل شد و نمایندگان در مباحث مهم و کلان اظهارنظر جناحی می‌کردند. حتی در موضوع برجام، این معاهده با معاهدات ننگین دوره‌های گذشته مقایسه می‌شد**

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

جمهوری اسلامی

● بازدید ۲ساعته رهبر انقلاب از نمایشگاه کتاب تهران
● شکست سنگین حزب حاکم کارگر انگلیس در انتخابات شوراها
● انتخاب شهردار امروز در دستور کار شورای شهر تهران
● سخنگوی شورای نگهبان: طرح تجمیع انتخابات در شورای نگهبان در حال بررسی است
● هانس بلیکس: پیش‌شرط توقف غنی‌سازی برای مذاکره با ایران غیرمنطقی است
● هند با قیمت پیشنهادی ایران برای گاز طبیعی موافقت کرد
● رئیس‌جمهور فرانسه امروز انتخاب می‌شود
● اظهارات ضدونقیض درباره زمان اجرای سهمیه‌بندی بنزین

اعتماد

● سهمیه‌بندی بنزین در تعلیق
● از امروز در شورای شهر تهران آغاز می‌شود؛ جدال بر سر انتخاب شهردار پایتخت
● محمود احمدی‌نژاد خطاب به غرب: آن‌قدر قطع‌نامه صادر کنید تا خسته شوید
● برگزاری ششمین جلسه دادگاه پرونده اتهامات متهمان پرونده سانحه سقوط هواپیمای C-130
●
● اختلافات به درون حزب حاکم آمریکا رسید؛ مخالفت جمهوری‌خواهان با بوش بر سر عراق
● دادستان تهران خبر داد: بررسی اتهامات حسین موسویان در وزارت اطلاعات
● نماینده پیشین ایران در آژانس اتمی: کسی قصد به خطرانداختن کشور را ندارد

ایران

● انصراف برخی از نمایندگان از استیضاح وزیر آموزش‌وپرورش
● بررسی بازداشت موسویان در کمیسیون امنیت ملی مجلس
● تأکید رئیس‌جمهور بر ساختن ایران با الگوی بومی
● دادستان تهران خبر داد: تحقیق و بازجویی از موسویان در وزارت اطلاعات
● سخنگوی شورای نگهبان: شوراها نمی‌توانند وارد امور اجرائی و قانون‌گذاری شوند
● ابراهیم جعفری: حضور ایران نشست شرم‌الشیخ را پربار کرد
● سرخوردگی آمریکا از عدم مذاکره متکی با رایس در شرم‌الشیخ
● سفر رئیس‌جمهور تاجیکستان به ایران
● بارزانی: از خاک کردستان عراق تهدیدی متوجه ایران نخواهد بود

اطلاعات

● ۸ سناتور آمریکا در نامه‌ای به نخست‌وزیر هند، تداوم همکاری هسته‌ای واشنگتن- دهلی نو را مشروط به قطع روابط نظامی و انرژی هند و ایران کردند
● نخست‌وزیر ایتالیا از عملکرد آمریکا در خاورمیانه انتقاد کرد
● سخنگوی وزارت خارجه: طرح سوئیس دارای نکات مثبت و منفی است
● رئیس شورای شهر: تلاش می‌کنیم تا جناح بازی و فشارهای سیاسی، تأثیری در انتخاب شهردار نداشته باشد

کیهان

● در حاشیه بازدید ۲ساعته از نمایشگاه کتاب؛ رهبر صمیمی گفت، صمیمی شنید
● متکی: با رایس ملاقات نکردم
● رئیس مجلس شورای اسلامی: سپاه، نماد احیای فرهنگ معنوی است
● دادستان تهران: موسویان در اختیار وزارت اطلاعات است
● باند جاعل اسکناس دو هزار تومانی متلاشی شد
● با اشاره به تحریم اقتصادی ملت فلسطین؛ خالد مشعل: دولت‌های عربی مسئول مصیبت‌های فلسطینیان هستند
● افزایش بحران به تدابیر امنیتی فوق‌العاده در بیروت انجامید
● شکست حزب بلر در انتخابات شوراهای انگلیس
● با اجتناب ایران از مذاکره؛ نیویورک‌تایمز: آمریکا در شرم‌الشیخ تحقیر شد

ابتکار

● عماد افروغ: فراکسیون «اصولگرایان مستقل و نقاد» اعلام موجودیت می‌کند
● سعید مرتضوی: وزارت اطلاعات به اتهامات موسویان رسیدگی می‌کند
● سخنگوی شورای نگهبان: کاهش یا افزایش زمان ریاست‌جمهوری و مجلس درست نیست
● ممنوع‌الورودشدن سه دانشجوی دانشگاه امیرکبیر
● کاخ سفید: رایس خوشحال می‌شد با ایرانی‌ها صحبت کند
● عضو علی‌البدل شورای شهر تهران از تلاش حامیان دولت برای حذف قالیباف پرده برداشت؛ اختلاف اصولگرایان بر سر کرسی شهرداری تهران